

de a reformozalomnak megindultával ráírta nyult a figyelmét valószínűleg a honoknál és ezek utódnál a székeknél divott azon joggyakorlatokra, hogy más vérbeli örökösök hiányában nem a korona, de a szomszéd örökös, s lehet, hogy az örökösök azon pontjából, mely őseinkre kimondta: „miserint a mit közérvel szerzendek, abban mindannyian részeseleudenek” fejlődtek ki a demokrácia eszméi s nyertek, az ősiségi törvény eltörlése által érvényes, a régi magyar törvény szerint érvényesíthetett, az ősiségi nyilparancs által azonban még sem kezdhetettnek, avagy tovább nem folytathatóknak kijelentett tulajdon, igény, illetőleg birtokpercek kizárása által, a szűk és vérokonok, egyike s másika könnyelműsége folytán igen csekély összegért magán vagy bírói zálogba került, nagyértékű javak idegen kezeken, illetőleg a tényleges birtokosoknál maradtak a régi magyar törvények szerint kiválásra jogosított verrokonok, a csekélyebb összeg megtérítése mellett nagy értékű vagyon visszaszerzésének reményétől is elesetek s nyomorgva éltek s éltek az élet küzdelmeit.

A szabadságot, mely a személyeket megilleti, átvittük a dologra, s míg azelőtt minden birtokviszony le volt kötve, egyszerre minden szabadá tétett. A szabad és egyenlő osztályörökösödés eseteiben a földbirtokban, a szabad adásvevés és parcellizálás, a szabad eladósítás, az általános váltóképeség kimondása mozgósították a földbirtokot.

Angolországban, ezen sokat dicsért, de kevesek által megértett liberális minta-államban magánföldbirtok nem is létezik, az mind tulajdona a koronának, engedély nélkül, azaz a törvényhozó testület határozata nélkül, el nem adható és elzálogosításnak tárgyát nem képezheti. A nagy és kisbirtokok földbirtokukat a koronától mintegy örökös használatban bírják, s ezért kötelesek az állam magasabb politikai és társadalmi munkáit végezni.

Mily eredményhez vezetett ez, azt mutatja Angliának mára nemzetek által el nem ért nagysága, míg Anglia gazdaságzata a föld összes államainak szolgálhat mintaképül, másjárt viszonyainkra pillantva, azt tapasztalhatjuk, hogy gazdasági állapotai körülből ott vannak, a hol Angliáé a múlt század elején voltak.

Anglia a valóságos gazdasági rendszert gyakorolva, gazdaságzata a norfolki nagy forrás művelésre vagyis trágyázatot repára, arpara, lóhere s búzára terjeszkedik ki; minthogy azonban a nagy forduló művelésnél a loherre nagyon gyakran került a sor, többnyire ötfördülős rendszerre változtatta át az eljárást, közbevetve egy forduló közönséges legelőfűvet vagy meghagyva még egy évre a loherét. E gazdasági rendszer azon előnyökkel jár, hogy sok takarmányt szolgáltat, nagyon előmozdítja a baromtenyésztést s a trágyakészítést és a földet tisztán s porhanyón tartja.

Anglia a gazdasági eszközök s gépek gyártásában is, a föld összes államai között az első helyet foglalja el; ma már azonban a tanyomó agrrikultúra mellett csak egy szép reményekre jogosító, de még alárendelt jelentőségű ipar van keletkezében.

Nálunk a földhöz és mezőgazdasági hitel okserző szabályozása bizonyos, s a jelzálog ugy van szabályozva s arra való, hogy a földbirtokost, tetszés szerint bármikor megrohanja, a földbirtokot elvekválja, a gazdaságot mely

a család, a kereset és az adó alapja, tönkreteszi vagy kirabolja. A jelzáloghitel nem az üzérnek, hanem az okserző gazdálkodás miatt van feltalálva, tehát nem pusztán jogi kérdés, de közgazdasági is.

A gazdának forgó tőkére is van szüksége, egyik aratástól a másikig; most ezt váltó hitel utján szerzi be. Ez közgazdasági nonsens. A váltó kereskedelmi papír, nem mezőgazdasági; alapja az üzlet, nem pedig nyers termelés; az árúérték mindig értékesíthető, s így a kereskedelmi váltónak mindig van fedezete, ellenben a mezőgazdasági termés egyszer kerül eladásra egy esztendőben. A váltó rövid lejáratu hitelpapír; a mezőgazdának hosszú lejáratu hitelre van szüksége. A váltó-szigor nagysága nem áll arányban a mezőgazdasági kereset fizetőképességével, tehát a váltó a mezőgazdát tönkre teszi.

Ez olyan bizonyos, mint kétszer-kétszer négy; tessék itellen ki-kimagórol.

A váltó azoknál a legmagasabb uzo-rapapír, mert nincs rajta hitve a kamat, s mert minden évnegyedben akalmat szerez a hitelezőnek az adóst kényszerhelyzetbe szorítani.

A megbukott magyar földbirtokosok fele szerencsétlenek a váltónak köszönhető. De mert a váltó be van hozva, és mert más mezőgazdasági hitelpapír forgalomban nincs, minden mezőgazda kénytelen folyó kiadásai fedezésére váltót aláírni.

De hát mi volna a teendő? megfizetni a mezőgazdaságot, a forgó tőkéjét, csak nem lehet?

A váltóképességet a bejegyzett cégű kereskedőkre és iparosokra kell szorítani s a földbirtokosok számára, a honi leszámláló pénzügyeseknek, vagyis takarékpénztáraknál, egy más fajta hosszabb lejáratu s más jogi tulajdonokkal bíró hitelpapírt kell teremteni. Ily hitelpapír számára nagyobb központi bank legyen Budapesten, mely kizárólag mezőgazdák hitelleveit esküdtetározza s a vidéki takarékpénztáraknak hiteforrásul szolgál. A földhitelezet bankosoknál lehetne hivatala a földhitelezőket a váltók kiújítását megmenteni, továbbá a minimum a földbirtok szabad felhasználásának korlátozása, — de nemcsak ugy mathematica érte, hogy például a minimum legyen két hold, hanem hogy a rendszeres használat legyen; s ha ezen két cselet elártnék, a telekkönyvi statisztika is kedvezőbb leend.

Sztankay László.

Magyarország hü és alkotmányos fia.

A január hó 29-én megjelent Függelékben azt lehetett olvasni, hogy Tisza Kálmán főispán tiszti az országban fennálló 48-49-ki honvédegyleteket.

De az ugy egy magában talán nagyon is száraz dolog lenne, nagyon oda illeik az, ha ezzel, miudjart Magyarország önálló s független államiságát is eltörlő, és az országot is nyujtana át bokrértául Bécsnek, mint legyőzött gyarmatot, melynek kormányzójaul őt emelne fel élet fogytiglan az ország irányításáért annyira sóvárgó hatalom, a kis Ausztriának szük köpönyege alatt.

Hiszzen I. Napoleon is, a Jenai győzelem után adott nagy mulatság bokrértát adott; az akkori király nevének, ki midőn azt elfogadta I. Napoleontól, felsohajta így szolt: „az hittem, hogy e bokrértában legalább is Magdeburg visszaadását fogom feltalálni”, hát mért

ne tehetné azt most Tisza Kálmán 80 évvel később Ausztriának Magyarországgal? ... Az ő hű mamelukjai vele mennek jégen és vizen mindenütt, — tehát ő most ezzel a koldus tarisznyába szoritott Magyarországgal mindent, mert pártja nagy és erős az országhozban Mózes ivadéka pedig, mint a pénz emberei az ő barátai, tehát még nagy fáradságába sem kerülne egy Tisza dynastia megalakítása, De hogy aztán az meddig tartana, persze az meg más kérdés lenne.

De a régi honvédek, kik megmentették az országot koronáját ezredéves jogaival és a piros bársony miniszteri széket is megteremtették, bizonyára sorakoznának ismét a Magyar haza javának védelmére — tessék csak a nép jogait feladni megszokott kezekkel belenyulni a történelem eltiprásába, majd meg fogja látni, hogy azzal fogja a magyar nemzet új történelmét megindítani, mely őt magát is Görgye mellé sorolhatja.

Az 1848-49 ki meg elő honvédek mind ams valódi liberalismus fia, kiknek ez nem üres forma takaróul szolgál, hanem kebleikben lakó szent eszme — mely a magyar szent koronában találja csiráját, nem lesz az ország vagy tron felelőse, de igen is válhatik Tisza kapkodásai ellen erős váruul a nemzetre, ugy mit a trón és királya.

Nem akarják Bécsben belátni azt, hogy Tisza Kálmán az ő rövidlátó diplomáciai korlátosságával meg Ausztria létét is kockáztatja, éppen a jelenben, midőn ma minden három emberből álló társadalom egy-egy független országot és királyságot alkotni siet!

Tisza fel csak Tisza hazafiatlan kezeivel a szenderegő es sebeit apoló oroszlan-barlangot mely őt mesze tul fogja kergetni azon határokon, melyeken ő és mameluk pártja megállhatni véit.

Tallózás.

(A választási mozgalmak után.)

Azok az eszmei, melyeket Vályi Árpád és a vele jött képviselő urak városunkban hangoztattak, nem hullottak terméketlenül talajra. A szivekbe röplött minden hang, hol meg fog fogamzani s ki fog virágozni. Vályi Árpád, ki fiatal kora dicszára oly kiváló szónoki tehetséggel és képzettséggel bír, hogy ugy eltörlő mellett gróf. Degenfeld Lajos, mint az Ararat hegye mellett a Basa-halom, lángszóatával egyszerre meghódított minden szívet. Meg ellenfelei is megépetve hallgattak programbeszédét, — a zsidók mondogatták: „Wie schön spricht er!” — hanem azért nem szavaztak rá.

A városbába börtönében röztört rabok a rostélyos ablak mögött hallgatták a szabadság igéit. A fel-fel riadó éljen zara a börtön fenekéről is felhangzott — gyöngye sohajtás képeben — az éljen! A szabadság eszmeje még a bűnös szíveket is felemeli, — egyedül a mamelukokr a nem bír hatással!

A „Debr. Ellenőr” élcelődni próbál, — hanem az élcelődés nagyon soványul ütött ki. Elnevezi a függetlenségi pártot u d v a r i p á r t n a k, mivel a városbába nagy termebe be nem férő néposok miatt a beszédek az udvaron kellett megtartani.

Irigység az egész. Irigylük, hogy míg a grf. Degenfeld L. programbeszédét alkalmasul alig lézengett a teremben egy pár ember, (azok is megbánták, hogy oda mentek). — addig a Vályi Árpád halgatónak száma ezerekre rugott.

dok annak nagy terhe miatt szuszogni!) — De hát ez is „csak” 25 esztendő; — várjunk tehát még 25 évig, s akkor ülünk meg az „első vers” ötven éves jubileumát!

Terinkettél! ... hogy jubiláljunk hát no? ... Török-szakad, nekem pedig minden éron jubilálnom kell még ez év folyamában. Ha sem egyik, sem másik nem elégséges ok arra, hogy meg ünnepeltessek, keresni kell meg a túrólyukból is olyan alkalmatosságot, mely jubilaum-képeséggel bírjon, hiszen míg vagy az egyik, vagy a másik ötven esztendő elerkezik, ki találja aólam huzni a gyékényt, s akkor aztán várhatok a „csendes emberek” közt az ötven éves jubilaumra!

Hopp! ... Megvan! ... Még is csak legjobb lesz a nyomdászati pályán előlötött 27 esztendő! Mit érnek azzal, ha kisütnék, hogy 25 év alatt hány verset és prózai munkát tákoltam össze, s ha felmenne azok száma 300-ra, vajjon érdemes lenne-e azért hűhöt csapni? ... Nem biz a... Hanem a nyomdászata? ... Ebből már aztán lehet valamit kikerekíteni! — Nézzük csak, hogy mit is?

„Tapasztaltatván im már” — így kezdé majdnem minden, házakhoz kihordani szánt, hirdetését Debreczen városának hajdani főtudósia — hogy egy évben 365 nap és 6 óra idő vagyon; kivéve a szökésztendőt, mikor az így felmaradt hat órából minden negyedik évben egy napot k a l a p a l n a k össze s kisütök, hogy 366 napból áll esztendő is van. (Megjegyzem itten, hogy hajdában a vagy nyolcz esztendeig, kalendárium szerkesztő is voltam, de hogy a közönségesnek nevezett esztendőknél az a fenmaradó hat óra melyik részére esik a napok, az efelőlötire-e vagy az éjféltutánra, a delelötötire-e vagy a delutánra? kinem tudtam ökömlálni. Hanem megnyugodva Gergely pápa bölcs kiszámításán, minden negyedik évben megtölttem a 365 névnapot egy gyögyel, s így történt aztán, hogy egy jó

Thaly Kálmánt arzalgyanusítja a „D. E. hogy a honv. miniszteri bársonyszék után végződik. Nem tudjuk, vajjon lápál-e szíveben ily vágyakat Thaly K., hanem annyit tudunk, hogy előbb lesz belőle honvédelmi miniszter, mint bizonyos urból k e p v i s e l ő, más urból pedig a „D. E. szerkesztője!

A „Debr. Ellenőr” szombati számában kijelentette, hogy hétfőn két kiadást rendez. Igéretét nem váltotta be, (a minék csak örtütek az előfizetők) s így igyekezett magát tgnap mentetgetni!

„Szíves elnézést kérünk olvasóinktól hogy lapunknak megígért reggeli kiadása elmaradt. Azt gondoltuk, hogy a függetlenségi pármozgalmak ellensúlyozására lesz szükséges a külön kiadást megjelentetni, azonban a függetlenségi párt szónokai olyan szászor elcsépett fiázásokat tálatk fel vasárnap, hogy azokkal teljesen felesleges komolyan foglalkoznunk azon intelligens közönség előtt, melynek számára a „Debr. Ellenőr” készül.”

Hogy milyen az az „intelligens közönség” melynek számára a „D. E.” készül, nem tudjuk, de azt tudjuk, hogy nevezett lapot meg előfizetői se olvassák, — azt még inkább tudjuk, hogy se a „Debr. Ellenőr”, se annak „intelligens közönsége” nem tudta megczafolnani a függetlenségi párt szónokainak vasárnap elmondott beszédeit, — azért nem jelent meg tgnap reggel a „D. E.”

Tisza Kálmán a fő-sakter, örülhet debreczeni zsidainak. Beborocskázva, befeketekezve, delutáni álmát alussza a nagy ur. Álma edes: hurik ringtják a Mohamed paradicsomában. Álmat azonban megzavarja egy kép — ott piroslik előtte az álom rózsafatján keresztül!

Tisza-Eszlár és a Solymosi Esztervéres árnya! Sario.

Helyi hírek.

* Thaly Kálmán és Orban Balázs képviselő urak ma reggel utaztak el városunkból. — Iszaak Dezső és Vályi Árpád urak pedig ma este utaznak el. Szíves istenhozzát mondunk nekik, mielőbbi viszontlátás reményében!

* A felolvasókörből, a jövő csütörtöki felolvasó estélyen if. Dicsőfi József ur felolvasa „Sulammi” című dolgozatát, Zilahy Gyula ur „Tere fere egy szép asszony szalonjában” című csevegését. A felolvasás pontban 5 órakor veszi kezdetét.

* Öngyilkosság. Különös — az öngyilkosság terén eddigéle talán még páratlan — módon vetett véget életének Orosz Bálint nevű városi hajdu. Tegnapi d. u. ugyanis kiment a temetőbe, felkereste ott első felesége sírját s a fejfájára felakasztotta magát. Az öngyilkosság a mai időben nem ritkaság, ugy, hogy felütnest is alig kelt, ezen öngyilkossági eset azonban — sajátságos kivételénél fogva — városunk széles köreiben közbeszéd tárgyát képezi. Az illető hajdu körülbelül 44 éves volt, már több hét óta szembajban szenvedett valószínűleg e miatt követte el végzetes tettetét.

* Öngyilkosság a Halápon. Még egy öngyilkossági esetről kell megemlékeznünk. Tegnapi delután egy oszlo-féiben levő hullát szállítottak be a közokházba. Az illetőt — a mint s zsebében talált igazoló jegyből kitűnik — Veres Istvánként hívták, s mezei rendőrségünk a halápi erdőben, a vámos-pércsi utól

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Az én jubileumom. *)

— Olyan humores forma. — Erdélyi Istvánról.

Mint hajdanában a tatár- és sáska-járás, ugy napjainkban divatba jött a jubilálás idű.

Egymás után jubilálnak: császárok és királyok, pápa és főpapok, hercegek és grófok, különböző czimvel ellátott egyházi és világi hivatalnokok, tanárok és tanítók; sőt mi több, jubilaumot csapott már a „Világ” talyligása — Bagyi Sándor is.

Es mily világot mozgató okok adnak mind ezekre alkalmat?

Az egyik jubilaumot csap azért, mert 25 vagy 50 évig viselte az „Isten kegyelméből”-i kormánypálczát; a második azért, mert 500 vagy 1000 „Miatyánk”-ot lemozdolt; a harmadikjarmát csap azért, mert valamely hivatalban szerencsés volt jó fizetésért 25 évig pipázgatni; a negyedik azért, mert 1000 ügyet elintézt (no kérem, e már csakugyan jubilaumra érdemesíthető esemény ám!) az ötödik, hatodik — a sustorgo mennykő tudni má féle czimben és indokból — lármázza tele a világot. — Egyszóval: jubilaum itt, jubilaum ott, jubilaum amott! — Nem jelenik meg lap a vén Európa kebelében, melynek hűsájain ne találkozhánk ezen kőrt-tünettél, mely oly nagy mérvben kezdi halóját szétterjeszteni, miszerint ma-honnap megerjük azt, hogy a reform. kistemplom harangozója is jubilaumot csap azon nevezetes okból, hogy 500 vagy 1000-szer huzta már meg a harangot.

*) Előre becsátom, hogy jelen soraimmal senyknél s z e m é l y e t i l l e t t i vagy sérteni nem czélok, ki nélkül sem ilyen iró-féle, sem nyomdász nem lettem volna. Nagy különbség van jubilaum és jubileum, 25 évnek ugy a hogy elöltése és 25 évnek egy nyomdász életét elöltése között. Ilyen 25 év-elöltése felér sok 50 éves jubilaummal.

Megvallom, nekem is szöszmötöl ilyen jubilálhatnamsági bogar a felemben; de hogy milyen czim alatt és milyen színű ruhába öltöztetve ugrassam azt valamelyik lap hasábjára: ez a nagy bökkenő!

Gondoltam: megünneplem születésem 44-ikik évfordulóját! És miért ne? Hiszen minden ket egyelő szám összekerülése, például: 44, 55, 66, 77 stb. valóságos alapja lehet a jubilálásnak. Amde a 44 év még nagyon csekélynek szám talalom ezen nevezetes esemény megjelésere s ehalasztom azt akorra, midőn majd két 9-es szám (99) kerül egymás mellé. — De, háha akorra már kimegyen a divatból? ...

Eh! jobb lesz megünnepelni nyomdászokdásom 25-ikik évét! — Csak-hogy ezt meg már hárommal tulhalsadtam s így közelebb vagyok jelenleg az 50-ikik évhez, mint 1858-ban voltam a 25-höz, tehát — be várom azt!

Ahán! ... E lesz a jó ni! ... Huszonöt éve annak, hogy az első verssem a „Debrezen-Nagyváradi Értesítő”-című lapban napvilágot látott. Huszonöt éve annak, hogy a muzsák felszentelt csarnokába belepe, egyik szerény imádójává kenne tettem I. Apollónak. És ezen idő óta, csak Istenben megboldogult Balla Károly urambatyan tudna megmondani, hogy szolgáltam azt a regementet, melyben rettenetes nehéz dolog csak a frájtersegig is felavandászani. ... Ah! de én eljutottam odaig még is, hogy az említett szerkesztő és kiadó tulajdonosok által „kineveztettem” udvari (természetesen az ő udvari) poéta — minden díj és illetmény nélkül! Hát nem illő, nem érdemes-e ezt megjubilaumozni? Nem méltó dolog lesz-e ezen rendkívüli esemény emlékére a „Bika”-disztermben 100 teretű bankettet rögtönöztetni? ... Ki tudja, hát ha meg valami „kereszt”-felét is kaphatok a kabátom hájtókájára? (Vállaimra már ugyan kaptam annyi keresztet, hogy alig tu-

füzetünk össze, köny, (egy egy köt abból; s a z h a t e t; — tehát egy-egy)

Hogy pedig tzenek nem ille kurta lére eresztve hogy a betűszedőék ták fizetni. — Mar csak a 20 krajczár 27 év alatt felkapk 16,200 forintot csip megvannak valahon n i n c s ! ! !

Ime kedves o tam cziómhoz. Ennek a 81 n unnepeyeul fogom megtartani jubilaumom: hogy:

„Októberben s Soha egész élt Nagyobb bolon Csak azt, hogy Hanem azért a jubilaum! Hja! a korral n a g y o k t e t z e l e n e k m i s a p r o k a k o r, midőn t a l m e l t ö b b o k u n k. Előre kijelölke h i v ő j e g y e k s e d é k r e n e m f o g n a l é v e n e l ő t t e m k i t t a h i r d e t t p e l d a b e s z e d l e s z t e k; h a h o E g y é b r a n t a r o v a t a i b a n a d d i g i s m u n k e r r ő l u j a b n a b o l v a s h a t n i. Beke velünk!

Forintnak is sok volna ám ez! ... Hát meg betűnek? ... De nazzuk más oldalról is. Ha minden sorba 45 betűt számítunk, lenne ezen reugeteg betűösszegebből = egy millió hétszáz hetvenhét ezer hétszáz hetvenhét (1777,777) sor. Ezen sorokból 1 oldalra 30 sort véve, nyernénk abból ötvenkilenc ezer kétszázötvenkilenc (59,259) oldalt. Ezen oldalokból 16-ot véve egy ivre, kitenne = három ezer hétszáz három (3703) ivet. Ha ezen iveket olyan alaku könyvekké

ant azallgyanúsítja a „D. E. szertar-baronysek utan va... K. hanem annyit tudunk... honvedelmi miniszter... elöljáró... más urból... kérésztől!

mintegy 60-70 lépésnyire, egy tölgyfán felakasztva találta. Már régebben követhette el az öngyilkosságot, mert hullája feloszlanak indult, azemet a madarak kivájták. Az illető — a mint értesülünk — acslegény volt, de utóbbi időben egészen elzüllett, csavargásnak adta magát, míg végre a kétségbeesés e végzetes tett elkövetésére bírta. Korára nézve mintegy 38 éves lehetett.

é. ref., aggkór. — Rácskai Mária, 6 hó. ref. görögök. — Vékony Mária, 5 het. ref. béluhur, — Juhász Erzsébet, 5 nap. ref. valeszuletett gyengeség. — Schwarz Róza zsidó, 9 é. ref. tüdőb. — Fodor Mihályné, 64. é. ref. aggkór. — Süss Mihály, 55. é. ref. tüdőgümökör. — Tóth Julianna 6 é. ref. torokgyik. — Özv. Kovács Istvánné 74 é. ref. aggkór. — Mogoróssy István 3 hó. ref. görögök. — Gabos Danielné, 42 éves r. kath., tüdőgümökör, Nagy István 71 é. ref. béluhur, Talált ösmeretlen férfi hulla, 25-28 é. r. kath. (?), öngyilkosság, Róff? ref. halvaszultott leány, Marasztón Károly, 45 é., r. kath., béluhur, Kegyes Julianna, 10 hó., ref., béluhur, Kozák Ferenc, 60 é., ref. gutatűtés, Tóth Gábor 21 é. ref. tüdőgümökör, Mayer I., 51 é., r. kath., tüdőgümökör, Orsz? ref. halvaszultott fiu, Spitz Gy. ne 30 é. izr. tudósor., Tolnay András 42 éves, ref. öngyilkos, Balogh László 12 é. ref. görögök, Szabó Mária, 4 hó. ref. görögök, Tóth Sándor 1 h. ref. béluhur. — Szatmáry Ferenc, 3 hó. ref. torokgyik. — Jablonkay Gábor, 76 é. ref. aggkór. Az elhunytak ös-sz. száma — 30.

vett rajta. A tébolyházban, a hol 49 évet töltött, egyetlen egy világos pillanata sem volt. Nehány szót motyogott néha lengyelül, francziál vagy csehül, de emlékezetéből teljesen kiveszett minden. Az utóbbi években a legnagyobb agylágyulás vett rajta erőt.

könny. 36.—37.—frtlig hízó a vasutról mázsávalva 30.—33.—frtlig, hízó 1 fél éves élősulyban 40% —. hízó két éves élősulyban 36.—30 frtlig, makkos sertés élősulyban, 46% levonással frtlig. Az árak hízalt sertéseknél páronként 45 kiló és 4%-os levonással métermázsánkat értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak el a vevőnek, páronként 3 arany vám fejében megértették.

Hírek.

Halálozások. A jan. hó 24-től jan. hó 30-ig terjedő hét alatt született városunkban I. Református: törvényes 15 fiu, 12 leány, törvénytelen 5 fiu, 1 leány, — együtt = 33. Halvaszultott 2 fiu, 1 leány. II. Evangélikus = 0. III. Rom. k. katholikus: törvényes 1 fiu, 1 leány, törvénytelen 1 leány — együtt = 3. IV. Zsidó: törvényes 2 fiu, 1 leány, — együtt = 3. Halvaszultott 1 leány. Az élveszultettek összes száma 39, melyet ha összevetünk az elhaltak számával (30) így a szaporodás = 9.

Történelmi naplár.

Jan. 2. 1478. Mátyás király bekegyése Ulászióval. Házának s a külföld. Ifj. Vay Miklós br., kinek tragikus halála általános megdöbbenést keletkezett az országban mindenütt, már napokkal előbb elhárta, hogy önképzőleg vet véget életének. Erre bizonyít az a körülmény, hogy a báró befűzőt Gaszner Béla kir. közjegyző irodájában megírta végrendeletét. Ifj. Vay Miklós br. két nagy uradalmat kettőn örökölt. Igó-ságait és keszpenet illetőleg nem tett semmiféle intézkedést. Temetése tegnapelőtt délután nagy részvét mellett ment végbe Alsó Zsolozán; holttestét a családi sírboltba tették örök nyugalomra.

Muzsák.

Az új intendáns beigtatása. A m. kir. operaház személyzete, ol vasárnap bucsuzott el Podmaniczki Frigyes br. a voi. intendáns, s ugyancsak akkor iktattak be Keglevich István grófot, az új intendást. Az operaház személyzete d. e. 10 orakor gyűlt össze a színpadon mely ez alkalommal teljesen ki volt világítva. Felüzengette az új intendást a színpadon Keglevich István gróf, Podmaniczki báró kíséretében, kiket a személyzet viharos eljénzéssel fogadott. Az eljénzés csilapultával Podmaniczky Frigyes báró rövid beszéddel bemutatta Keglevich István grófot, mint az intézet új vezetőjét. Ezután Káldy Gyula mondott beszédet, melyben kiemelte, hogy a volt intendáns iránt nemcsak kötelesség-zerű tisztelettel viseltetett az opera személyzete, hanem valódi szeretettel ragaszkodtak hozzá. Ezeket az érzelmeiket továbbra is megtartják a távozó iránt. Kívánja hogy minden más tere is aida kisérje működését. Az új intendáns felé fordulva, arra kérte őt, hogy az opera jelenlegi szívnálának fontartását, sőt emelését tüzze ki czelul. Végül a személyzet nevében igéri, hogy a legvalószínűbb oadaással fogják őt támogatni nehéz munkájában. Keglevich István gróf a szíves szavakra röviden és megatottan válaszolt. Megköszönte a jó indulatot, melyet az operaház személyzete már az első alkalommal iránta tanúsított s biztosította a személyzetet, hogy minden ténykedésben a legjobb akarat (!) fogja vezérelni. Ezután a bemutatások következtek, mire az ünnep véget ért. Tegnap délelőtt a nemzeti színházban mutatta be magát az új intendáns.

Közgazdaság.

Budapesti sertésvásár. Kőbánya jan. 30. — Az üzlet lanyha. Magyar urasági öreg nehéz 40.—41.—frtlig, magyar urasági fiatal nehéz 43.—44.—frtlig, magy. uras. fiatal közép 42.—44.—frtlig, magy. uras. fiatal könnyű 42.—44.—frtlig, magyar szedett nehéz 40.—43.—frtlig, magy. szedett közép —38.—40.—frtlig, magy. szedett könnyű —.—frtlig, romániai átmeneti bakonyi nehéz —.—frtlig, rom. átmeneti eredeti közép —.—frtlig, szerbiai átmeneti nehéz 40.—42.—frtlig, szerb. átmeneti

Beke velünk!!!

Törvényeszek.

A soroksári-uti gyilkosság. A vizsgálóbíró legutóbb Ternyey Józsefet hallgatta ki. Nagyon megviselte őt a vizsgálati fogság. Athletai termete meggyőnyedt, fénytelen szemei becsúszva, viaszfehér arczóna itt-ott szederjes foltok ülnek, míg időnkint fojtó, rekedt köhögés vesz rajta erőt. Mikor a törvényeszek folyosóján végighalad, kendőjével takarja el arczát, nehogy valakinek a szemébe tekintsen. A másfél órai tartó kihallgatás eredmény nélkül ért véget. Sőt oly körülményre nézve is tagadásban van, mit a bűnvizsgálat elején már egyszer beismert. A vizsgálóbíró ama kérdésére, hogy a Vényi körömszabójában történt mulatozás közben, miért ment ki háromszor-négyszer a korcsmából. Ternyey azt a választ adta, hogy megnézni akarta, vajjon menedék házi szobájában van-e még világosság. Ezzel szemben az a gyanu merült fel, hogy Ternyey künnlétekor a reá várakozó Molnár Károlylyal társalgott. Ez utóbbi szintén makacsul tagadja a reá neveződő vádat. Hasztalan mutatják fel neki a számos bűnjelt s a nyomos bizonyítékok egész halmazát; a hozzá intézett kérdésekre minduntalan ezt a választ adja: „Nem tudok semmiről semmit. Ártatlan vagyok.“ Gazdag Imréné egésszégi állapota eddig nem javult.

Apró-cseprő.

Adomák: Hallja a négy éves Pistika, hogy ő pontban éjfélkor született: „Jó mama es te akkor még felt voltál? csodálkodik a kis apróság kezzeit összecsapva! — A. (ismérlősehez a színházban). Hallom az idén sok bora termelt. B. Termelt, termelt, de mi haszna, ha nem kell senkinek. A. (Nagy trombitásjában). Kedves neje jó egészségében van, nemde? B. (Az tiven, hogy még mindig a borról van szó): Kínálom biz én fűnek-fának, de senki se veszi. Vörösmarty a felemás íróról. Vörösmarty Mihálynak Mehuer által kiadott első teljes kiadásában egy magyar-német íróról a köztetkező disztikonokat olvassuk: Merre van te hazád, vendégszótának írója? Kedves-áldozatod és kié az istened? Bujdosol ki nem fogsz, boldogtalan érné hazádba: A kit imádsz bálvány, füstbe megy áldozatod. Még egyszer! te nekünk nem kellesz, nagynevű író: Nem vagy az embereké, nem vagy az isteneké. Embereké nem; mert nincs honod semmi hazában, Isteneké nem; mert két hitű, két szívű vagy. A jámbor, együgyű emberek szerencsésjél többnyire a véletlen képezi. Abonyi. Az élet hosszu a szerencsétlennek, rövid a boldognak; játékszín az okosnak, álom a szerelmesnek, mámor a könnyelműnek, puztaság a szegénynek, örömház a gazdagnak. Kisfaludy Károly. Szív, melyet sors, erő legyőz, Láthat még vig nyarat; Az, melyet női kéz zuzott szét, Örökre rom marad. Rómának térein új élet Kél a vandál-nyomon; De a mit aszony dönté földre: Máig rom — Ilion! Sziklai Soma. Színház. Holnap, szerdán, pártalan számú bérletben adatik: „Idegesek vagy hét boldog egy házban“. Francia vigjáték 3 felvonásban, írta: Sardou. Előköszultek tétetnek: „A földhöz ragadt szegények“ új népszínműre. Vasuti menetrend. Debreczenből indul: Budapest—Nagygyárd felé. d. e. 9 ó. 15 p. „ „ „ „ d. e. 11 ó. 57 p. „ „ „ „ d. e. 9 ó. 39 p. „ „ „ „ d. e. 4 ó. 56 p. „ „ „ „ d. u. 7 ó. 5 p. „ „ „ „ d. e. 9 ó. 25 p. „ „ „ „ d. u. 7 ó. 31 p. „ „ „ „ d. u. 4 ó. 30 p. Nánás felé: (m. á. v. „ d. u. 4 ó. 42 p. Debreczenbe érkeznek: Budapest felől: reggel 2 ó. 47 p. „ „ „ „ d. u. 3 ó. 48 p. „ „ „ „ este 6 ó. 45 p. „ „ „ „ d. e. 8 ó. 47 p. „ „ „ „ d. e. 9 ó. 14 p. „ „ „ „ d. e. 8 ó. 15 p. „ „ „ „ este 6 ó. 50 p. Nánás felől: (Debr. vásárt. d. e. 8 ó. 55 p. (m. á. v. indh. d. u. 6 ó. 25 p. Felsőlős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

MEGHIVÓ.

Az „Alföldi takarékpénztár“ részvény-társulat
Debreczenben a

XIII. évi rendes közgyűlését

folyó évi február hó 14-én délelőtt 10 órakor, az iroda helyiségében tartja meg; melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A zárszámla bemutatása, és a nyereségy feletti intézkedés.
3. Három felügyelő bizottsági tag választása.
4. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag választása.

Kelt Debreczen, 1886. január 23.

Az igazgatóság.

**A LEGJOBB
GZIGARETTA PAPIR**
a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány.
Gawley és Henry-től Párisban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.

Ezen papiros Dr. Pohl J. J., Dr. Ludvig E., Dr. Lippmann E. urnak, a bécsi egyetem vegytan tanárai által a legmelyebben ajánlatik, még pedig kitűnő volta, s határozottan tökéletes tisztaságánál fogva, s mert ehhez az egészségre nézve káros befolyással bírt semminemű anyag nincs vegyítve.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Árverés.

A nánási kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Oláh András végrehajthatónak Miglécsi Antal végrehajthatást szenvedő elleni 47 frt tökekövetelés és járulékaí iránt végrehajthatás ügyében a nánási kir. járásbiróság területén lévő Dorogon fekvő, a dorogi 2898. tjkvekben A + I, rsz. ingatlanra 45 frt, az 1039. tjkvi A + I, 2-9. rsz. ingatlanoknak alperest illető hanyadára 117 frt, az ugyanazon tjkvi A I. 1 rsz. ingatlanra 200 frt, az A + I. 2 rsz. ingatlanra 60 frt, az A I. 2 rsz. ingatlanra az árverést 9 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi márczius hó 11-ik napján délelőtt 9 ór. Dorog város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson, 1886. évi január hó 7. napján.

A nánási kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

A berettyó-ujfalui ev. ref. egyház tulajdonát képező bolt helyiség és két szobából álló lakás 1886. ápril 24-től kezdve 3 évre, — a berettyó-ujfalui városházánál f. é. február hó 11 én délelőtt 11 órakor tartandó nyilvános árverésen — a többet ígérőnek ki fog adatni. — Levélbeni tudakozódásokra felel az ev. ref. lelkészi hivatal.

Berettyó-Ujfalú, 1886. febr. 1.

Pozsár Pál,
egyházi főgondnok.

Fogorvos Dr. Deák J.

a közegészségtan tanára,
(ezelőtt Berlinben lovag dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segéd-orvosa)
Debreczen, főpiacz, Vecseyház.

Fog és szájbetegségek alapos gyógykezelése. Plombe-ok a legkitűnőbb anyagokból. Műfogak (egyesek és egész fog-sorok) a legjobb amerikai légnymatu szerkezet szerint.

Rendel naponta d. e. 9-12. és d. u. 2-5 óráig.

Dr. Deák fogpora és szájbize „Antisepticum“ a fogak, foghús és szájr tisztán — és épségben tartására.

Főraktár: Göttl Nándor gyógyszerára „A Megváltóhoz“ Debreczenben. Ara egyenként 60 kr.

ENC SILLAG ANNA.

óriási hosszúságú Loreley-hajammal, mely az általam feltalált haj-növesztőkenőcs következtében, 14 hó napalatt 185 cmtr. hosszúságot ért el és oly sűrűn nőtt, hogy annak súlya miatt három fontot már is kikelettt vágni.

Ezen haj-növesztő kenőcs a leghíresebb szak-ferfiak és orvosi fakultások által elemzettetvén, nemcsak teljesen ártalmatlannak, de a maga nemében kitűnőnek is találtatott. Növeli ugyanis a hajak növesi képességét, erősíti a haj alapot s a leghiztosabb mód a haj megtartására, valamint kopasz fej, ritkas bajusz és haj ellen is kitűnő hatásúnak bizonyult.

Mély tisztelettel.

CSILLAG ANNA

Küldemények minden világrészbe, az összeg előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel eszközöltenek.

**Csillag et comp, Budapest, Király-
utca 26. szám.**

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschnek V. Emil ur gyógyszerárában.

Ára köcsögönként 50 kr., 1 frt és 2 frt használati utasítással.

ANNA CSILLAG

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdeméremmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszmuveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

disznes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik

HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő „DEBRECZEN“ cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KAROLY ház.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

KITÜNTETÉS
LONDON

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Előzetes...
Helyben és postán...
Egy évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Egyes szám...
A lap szellemi részét...
den közlemény főpinc...
kás földesint, a szerk...
bérmentve kült...
Előzetes...
TELEGGYI K. LAJOS
OSÁTHY KÁROLY
koraközvetítő és a...
talban KUTASI IMRE
nyomdájában a post...
után.

Az antisz...

Alkalmosze...
jedelmében köz...
sége következt...
A zsidóság...
nős kedvtelést...
mitizmusnak ha...
el hét, hogy egy...
ne bukkanjon a...
lál a zsidóknál...
retetreméltóbb...
ellenők a közön...
lehetne.

A zsidók...
dik, hogy van...
mondja, hogy a...
rendesen sokáig...
Igy járnak...
künk a ténye...
ismeretén nyugs...
antiszemitizmus...
melynek meg je...
viszonyok közöt...
S e hitünk...
kedvező hírek...
nek hozzánk oly...
antiszemitizmus...
restaurálás elve...
A nagy a...
hódít az antisze...
terjed jármával...
munkálnak már...
Mint mondani sz...
lassan, de biztos...
antiszemitizmus...
lyekben ott lak...
gés s elég egy...
harrá verje össze...
S ezt nem...
kérdés felszínre...
minden szavára...
figyel az álmbó...
bar a zsidók al...
ben faji virtussu...
lon meghatárlta...
tagadni nem bír...
A zsidó ros...
nél, vallásánál...
lehetetlen tehát...
lappangó gonosz...
a sok száz évi...
tek, de ma már...
zsidónak lényege...
Ez is egyik...
szemitizmusnak...
A zsidó faj...
szemitizmus soha...

A „DEBRE...

Hajd...

Meghalt Atilla...
Megtámadák...
Villámított és cs...
Dunának árj...
— Nem gyözhe...
Testvér visz...
S elhullt a nép...
Mely fél vilá...
— Kicsiny csap...
A hunn sere...
S a kard, mely...
Vérző kezök...
Kiknek csatáin...
Üdött vadak...
S a büszke arc...
A vesztett ug...
De égbe nyuló...
Kies hon int...
S a hunn, mely...
Megfagyva, h...
— És itt is hán...
Gyilkos kez...
Hányszor küzd...
Megvédte ka...
Később, midő...
Hazáukká let...